

Kārlis Dišlers

**LATVIJAS VALSTS
VARAS ORGĀNI UN
VIŅU FUNKCIJAS**

Rīga, 2004

SATURS

lpp.

Izdevēja priekšvārds grāmatas "Kārlis Dišlers. Latvijas valsts varas orgāni un viņu funkcijas" atkārtotajam izdevumam	IX
Vēstules tēvam	XIII
A.Dravnieks. Satversmes noteiktās valsts iekārtas vēsturiskās interpretācijas autoritatīvākais palīgavots	XVII

Kārlis Dišlers. LATVIJAS VALSTS VARAS ORGĀNI UN VIŅU FUNKCIJAS	1
Ievadam	3
1. Valsts un viņas konstitutīvie elementi	8
Materiālais un formālais valsts jēdziens.....	8
Tautas jēdziens	11
2. Suverenitātes jēdziens demokrātijā	13
Valsts suverenitāte.....	13
Tautas suverenitāte	15
Valsts orgāna suverenitāte.....	16
Valsts varas suverenitāte	18
3. Valsts vara un valsts varas funkcijas	21
Valsts varas jēdziens un tiesiskais pamats	22
Valsts varas funkcijas jēdziens.....	24
Valsts varas funkciju loģiska izveidošanās	26
Konstitutīvā funkcija.....	26
Kreatīvā funkcija	27
Leģislatīvā funkcija	27
Administratīvi-saimnieciskā funkcija.....	28
Administratīvi-policejiskā funkcija.....	28
Defensīvā funkcija.....	29
Jurisdiktīvi-sodošā funkcija.....	29
Jurisdiktīvi-konstatējošā funkcija.....	29
Federatīvā funkcija	29
Administratīvi-kulturālā funkcija	30
Kontroles funkcija	30

Regulatīvā funkcija.....	30
Valsts varas funkciju shēma.....	30
4. Valsts orgāna jēdziens un valsts orgānu sistēma	32
Dabiskais tautas priekšstāvības orgāns – pilsoņu kopums	35
Juridiskās priekšstāvības orgāni	36
5. Latvijas Republikas Satversme	40
Demokrātiska republika.....	42
Tieša un reprezentatīva demokrātija.....	44
Duālistiska un parlamentāra republika	46
6. Pilsoņu kopums	51
A. Pilsoņu kopuma sastāvs	51
Vēlēšanu tiesības	51
B. Pilsoņu kopuma funkcijas	59
1. Kreatīvā funkcija.....	59
2. Konstitutīvā funkcija.....	63
3. Leģislatīvā funkcija.....	64
a) Likuma ierosināšana	64
b) Referendums	69
Kvorums tautas nobalsošanā	71
7. Saeima.....	77
A. Saeimas organizācija	77
Saeimas kārtības rullis.....	81
B. Deputāti	83
Deputātu pilnvaru laiks	85
Deputātu imunitāte	87
Deputātu tiesība atteikties no liecības došanas	90
C. Saeimas funkcijas	92
1. Konstitutīvā funkcija.....	92
2. Leģislatīvā funkcija.....	92
a) Likuma ierosināšana	92
b) Likuma teksta izstrādāšana	94
c) Likuma pieņemšana	95
d) Likuma publicēšana	98
Starptautisku līgumu apstiprināšana	98

Amnestija	99
Izņēmuma stāvokļa izsludināšana	100
3. Administratīvi-saimnieciskā funkcija. Budžets.....	100
4. Kontroles funkcija.....	101
a) Jautājumi	102
b) Pieprasījumi	103
c) Izmeklēšanas komisijas.....	104
5. Kreatīvā funkcija.....	106
Valsts Prezidenta ievēlēšanas kārtība	106
Amatpersonu apstiprināšana amatā.....	107
Negatīvā izteiksme	108
6. Defensīvā funkcija	108
7. Jurisdiktīvā funkcija.....	108
Deputātu pilnvaru pārbaudīšana.....	109
Deputātu izdošana tiesāšanai	111
8. Regulatīvā funkcija	111
Pārskats par Saeimas funkcijām	112
8. Valsts Prezidents.....	114
A. Latvijas Valsts Prezidenta amats.....	117
B. Valsts Prezidenta funkcijas	121
Kontrasignācijas apjoms	121
Konstitutīvā funkcija un leģislatīvā funkcija	122
Likuma ierosināšanas tiesība.....	123
Suspensīvais veto	123
Likuma publicēšana.....	125
Likuma apturēšana referendumā nolūkā	126
Tautas ierosināta likumprojekta nodošana Saeimai.	
Tautas nobalsošanas izsludināšana	127
Defensīvā funkcija.....	127
Federatīvā funkcija.....	129
Kreatīvā funkcija	131
Jurisdiktīvā funkcija.....	133
Regulatīvā funkcija.....	134
Kontroles funkcija	135
Pārskats par Valsts Prezidenta funkcijām	136
C. Valsts Prezidenta atbildība.....	137

	lpp.
9. Ministru kabinets	141
A. Ministru kabineta organizācija	142
Parlamentārās iekārtas raksturs	143
Ministru prezidenta loma	145
B. Ministru kabineta funkcijas.....	147
Leģislatīvā funkcija	147
Kreatīvā funkcija	150
Administratīvi-saimnieciskā funkcija.....	150
Administratīvi-policejiskā funkcija.....	151
Defensīvā, federatīvā un administratīvi-kulturālā funkcija....	151
Regulatīvā funkcija.....	151
10. Valsts kontrole un administratīvās tiesas	152
A. Valsts kontrole.....	153
B. Administratīvās tiesas	156
Citi Kārļa Dišlera darbi administratīvajās un valsts tiesībās	159
Piezīmes	165